

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 listopada 2014 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Dorota Gamrat - Kubeczak
Sędziowie:	SO Zbigniew Ciechanowicz (spr.) SO Tomasz Szaj
Protokolant:	st. sekr. sąd. Dorota Szlachta

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 listopada 2014 roku w S.

sprawy z powództwa P. G.

przeciwko B. Ś.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionych przez powoda i pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 19 listopada 2013 r., sygn. akt I C 748/13

1. zmienia zaskarżony wyrok w punktach I. i II. w ten sposób, że zasądza od pozwanego B. Ś. na rzecz powoda P. G. kwotę 18.955,51 (osiemnaście tysięcy dziewięćset pięćdziesiąt pięć złotych pięćdziesiąt jeden groszy) wraz z ustawowymi odsetkami od kwot:

a. 17.400 (siedemnaście tysięcy czterysta) złotych od dnia 12 lutego 2013 roku;

b. 1.555,51 (jeden tysiąc pięćset pięćdziesiąt pięć złotych pięćdziesiąt jeden groszy) od dnia 26 lutego 2013 roku;

i oddala powództwo w pozostałym zakresie;

2. oddala obie apelacje w pozostałym zakresie;

3. znosi wzajemnie między stronami koszty postępowania apelacyjnego.

Uzasadnienie wyroku z dnia 13 listopada 2014 r.

Powód P. G. wniósł o zasądzenie od pozwanego B. Ś. kwoty 65.086,03 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 12 lutego 2013 r. oraz kosztów procesu, tytułem nierozliczenia się z części wkładu wniesionego przez powoda do spółki cywilnej, która jednak nie została zawiązana. Pełny uiszczony wkład miał wynosić 170 000 zł. Powód wyjaśnił, iż na kwotę dochodzoną niniejszym pozwem składa się kwota 60.000 zł tytułem należności głównej, kwota 5.086,03

tytułem odsetek ustawowych, skapitalizowanych na dzień 11 lutego 2013r. , liczonych od dnia wymagalności tj. od dnia 19 czerwca 2013 r.

Pozwany B. Ś. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów procesu, kwestionując fakt przekazania mu przez powoda kwoty 170.000 zł. jak również fakt istnienia wobec powoda długu w wysokości 60.000 zł.

Wyrokiem z dnia 19 listopada 2013 r. Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 17.400 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 26 lipca 2012 roku do dnia zapłaty (pkt I), oddalił powództwo w pozostałej części (pkt II) i przyznał od powoda na rzecz pozwanego kwotę 649,14 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy ustalił, iż P. G. i B. Ś. znają się od kilkunastu lat pozostając przez ten czas w przyjacielskich relacjach. Na przełomie 2008 i 2009 roku strony prowadziły rozmowy dotyczące rozpoczęcia wspólnej, w formie spółki cywilnej, działalności gospodarczej, polegającej na prowadzeniu kortów tenisowych przy ulicy (...) w S.. Wcześniej działalność w tym zakresie prowadził pozwany B. Ś., a powód miał dołączyć do tej działalności. Podczas rozmów strony uzgodniły również wysokość i rodzaj wkładów finansowych, które miał wnieść każdy z przyszłych wspólników.

W dniu 5 października 2009 r. P. G. dokonał wpłaty na rachunek pozwanego kwoty 47.400 zł tytułem wpłaty na poczet inwestycji. W dniu 9 października 2009 r. pozwany B. Ś. pokwitował odbiór kwoty 80.000 zł przekazaną przez powoda P. G. za pośrednictwem K. D. tytułem wkładu finansowego do wspólnej działalności gospodarczej stron.

Do rozpoczęcia i prowadzenia wspólnej inwestycji między stronami jednak nie doszło, gdyż koszty planowanego wspólnie przez strony przedsięwzięcia okazały się wyższe, aniżeli strony pierwotnie zakładały. W okresie od października 2009 r. do maja 2011 r. pozwany zwrócił na rachunek bankowy powoda kwoty w łącznej wysokości 45.315 zł.

B. Ś. dokonał zwrotu na rzecz powoda łącznie kwoty 110.000 zł tytułem rozliczenia przekazanych przez niego kwot na planowaną wspólnie działalność gospodarczą.

Pismem z dnia 9 czerwca 2012r. P. G. za pośrednictwem ustanowionego pełnomocnika wezwał P. Ś. do zapłaty kwoty 60.000 zł, a ten odmówił, kwestionując, aby posiadał wobec powoda jakikolwiek zadłużenie.

W piśmie z dnia 11 lipca 2012 r. pełnomocnik P. G. poinformował pozwanego, iż podtrzymuje dotychczasowe stanowisko w sprawie i jednocześnie wezwał go do zapłaty w terminie 7 dni kwoty 60.000 zł. Pismem z dnia 19 listopada 2012 r. P. G. ponownie wezwał B. Ś. do zapłaty w terminie 7 dni kwoty 60.000 zł., uiszczonej jako wkład finansowy na poczet spółki cywilnej, która nie została zawarta.

Sąd Rejonowy powództwo uznał za zasadne co do kwoty 17.400 złotych. Sąd I instancji podkreślił, iż powód przyznał w swoich wyjaśnieniach, iż 110 tysięcy złotych zostało przez pozwanego mu zwrócone, jednakże nie zdołał on w toku procesu wykazać, ażeby przekazał pozwanemu na poczet wspólnej inwestycji kwotę 170 tysięcy złotych, chociaż w świetle wyjaśnień obu stron uznać można, iż na taka kwotę pieniężną opiewało zobowiązanie powoda. Sąd stwierdził, że powód nie wykazał zgodnie z art. 6 k.c. faktu przekazania pozwanemu tytułem wkładu kwoty 170 tysięcy złotych, w szczególności nie wykazał, iż dokonał uzupełniającej do kwoty 170 tysięcy złotych wpłaty kwoty 42.600 złotych tj. kwoty ponad kwotę przyznaną przez pozwanego, nie wykazał także, aby wpłacił pozwanemu powyższą kwotę osobiście i jednorazowo bez pokwitowania w 2009 roku, aby oddał pozwanemu pokwitowanie, po odzyskaniu pieniędzy na tę kwotę. Wyjaśnienia powoda w tej części uznano za gołosłowne, a nadto wykazujące sprzeczność co do sposobu i formy przekazywania tej kwoty pozwanemu. Pozwany natomiast, nie zdołał wykazać, aby zwrócił powodowi pozostałą część otrzymanego od niego wkładu pieniężnego tj. kwotę 17.400 złotych oraz tego, iż obie strony umówiły się na zwrot powodowi części wypłaconej przez powoda kwoty w wysokości 110 tysięcy złotych. Za gołosłowne w tej kwestii uznał Sąd Rejonowy również wyjaśnienia, które nie zostały poparte żadnymi dowodami, nie potwierdzają również

tego zeznania świadka E. Ś., bez znaczenia w niniejszej sprawie dla rozliczeń z tytułu wkładów powoda świadczonych na przyszłą działalność stron.

Za udokumentowaną kwotę rozliczeń między stronami uznano 127.400 złotych wpłacone przez powoda, z której powód uzyskał zwrot w wysokości 110 tysięcy złotych. Pozostała do rozliczenia kwotę 17.400 złotych, którą pozwany winien zwrócić powodowi, Sąd zasądził wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 26.07.2012 roku tj. po upływie 7 dni od wezwania pozwanego do zapłaty pismem z dnia 19.11.2012 roku, uznając, iż pismo z 19.06.2012 roku nie zostało podpisane, brak też zwrotnego poświadczenia odbioru pisma przez pozwanego.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wniosły obie strony.

Powód zaskarżył, jak wynika z treści wniosków apelacyjnych i poprzedzonej go części wstępnej, orzeczenie Sądu Rejonowego w całości, artykułując jednocześnie żądanie zmiany punktu II i III wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda dodatkowo kwoty 47.686,03 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 12 lutego 2013 r. oraz kwoty 6.600 zł tytułem kosztów procesu oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania za drugą instancję, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucono naruszenie art. 233 § 1 kpc w zw. z art. 328 § 2 kpc poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego prowadzący do błędnego uznania, iż powód zapłacił pozwanemu kwotę 127.400 zł, z czego dokonano zwrotu 110.000 zł, a nadto nieuwzględnienia faktu doręczenia pozwanemu wezwania do zapłaty z dnia 9 czerwca 2013 r. mimo potwierdzenia tego faktu w piśmie pełnomocnika pozwanego z dnia 18 czerwca 2013 r.

W treści uzasadnienia wyrażono przekonanie, iż powód w toku postępowania sądowego podnosił, iż jego oświadczenie o dokonaniu przez pozwanego wpłaty 110.000 zł winno być uwzględnione jedynie w kontekście twierdzenia, iż rozliczenie pomiędzy stronami dotyczyło kwoty 170.000 zł, gdyż zgodnie ze stanowiskiem powoda wyrażanym konsekwentnie w toku całego procesu z łącznej kwoty 170.000 zł powód nie został zaspokojony w wysokości 60.000 zł. Tymczasem Sąd I instancji wyjaśnienia powoda potraktował w sposób nader wybiórczy, nie uwzględniając całości kwoty będącej przedmiotem rozliczeń pomiędzy stronami, zaliczając jednocześnie wskazaną przez powoda kwotę 110.000 zł z tychże całościowych rozliczeń na poczet kwot wykazanych przez powoda dokumentami (pokwitowaniem i przelewami na rachunek pozwanego). Powód podkreślił, iż pozwany w toku procesu nie przedłożył żadnych dowodów wpłat i rozliczeń z powodem, twierdząc jedynie, iż rozliczył się z powodem całkowicie. Pozwany podchwytyjąc twierdzenia powoda o dokonaniu wpłaty 110.000 zł twierdził wręcz, iż pozostałą kwotę powód mu darował, nie podając żadnej wiarygodnej argumentacji odnośnie owej darowizny. Apelujący zaznaczył, iż przedłożył dowody pisemne obejmujące wpłaty na rzecz pozwanego kwoty 127.400 zł, przedłożył również dowody wpłat dokonanych przez pozwanego na kwotę 35.315 zł. Różnica pomiędzy wpłatami powoda na rzecz pozwanego i wpłatami dokonanymi przez pozwanego na rzecz powoda wynosi - jak już wyżej wskazano - 92.085 zł. Powód tymczasem domagał się jedynie 60.000 zł, wskazując, iż pozostała kwota została przez pozwanego uiszczona. Błędnym jest stanowisko Sądu I instancji, iż powód potwierdził wpłatę przez pozwanego 110.000 na poczet kwoty 124.400 zł wynikającej z przedłożonych przez powoda dokumentów. Powód potwierdził wpłatę 110.000 zł, wskazując jednakże, iż z tej kwoty 42.200 zł zostało wpłacone na poczet kwoty nie objętej przedmiotem sporu, co do której to kwoty powód zwrócił pozwanemu pokwitowanie.

Natomiast pozwany zażądał zmiany zaskarżonego wyroku i oddalenia powództwa co do zasądzonej kwoty oraz zasądzenia od powoda kosztów postępowania. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucono naruszenie przepisów procedury, tj.:

1. art. 233 § 1 k.p.c. polegające na braku wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego, przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów poprzez sprzeczne z zasadami logiki (to znaczy naruszające reguły logicznego myślenia), wadliwe i sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego, bezzasadne przyjęcie, iż pozwany wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 6 k.c. nie wykazał, iż zwrócił powodowi kwotę 17.400,00 zł stanowiącą część otrzymanego wkładu finansowego, a w konsekwencji dokonanie ustaleń stanowiących podstawę zaskarżonego wyroku sprzecznych z treścią zeznań świadka E. Ś., z których jednoznacznie wynika, że strony dokonały w całości wzajemnego rozliczenia

przekazywanych uprzednio pozwanemu przez powoda kwot stanowiących wkład finansowy powoda do planowanej wspólnej działalności gospodarczej;

2. art. 232 k.p.c. poprzez przyjęcie, że pozwany nie wywiązał się z obowiązku udowodnienia okoliczności, z której wywodzi skutki prawne, iż dokonał rozliczenia przekazywanych uprzednio przez powoda kwot stanowiących wkład finansowy do planowanej wspólnej działalności gospodarczej, podczas gdy wynika to wprost z zeznań świadka E. Ś..

W uzasadnieniu apelacji pozwany zaznaczył m.in., iż Sąd I instancji stwierdził (str. 3 uzasadnienia zaskarżonego wyroku akapit I od góry), iż kwota zwróconych powodowi przez pozwanego za pomocą przelewów bankowych kwot wyniosła 45.315,00 zł. Ponieważ Sąd uznał, iż kwota zwrócona powodowi przez pozwanego przelewami bankowymi wyniosła o 10.315,00 zł więcej niż przyznał powód, to takie uznanie Sądu winno prowadzić do przyjęcia przez Sąd za udokumentowaną kwotę zwróconego wkładu w minimalnej wysokości 120.315,00 zł, a nie 110.000,00 zł. Wbrew powyższym okolicznościom Sąd pierwszej instancji uwzględnił powództwo bezzasadnie co do kwoty 17.400,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami, uznając za udokumentowaną kwotę zwróconą powodowi w wysokości niższej niż w rzeczywistości ta kwota wyniosła.

Strony wniosły o oddalenie apelacji złożonych przez swoich przeciwników procesowych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

I.

Apelacja powoda była w nieznacznej części zasadna.

Analiza zeznań powoda wskazuje na to, że w sposób słuszny Sąd Rejonowy uznał, iż powód do wspólnego przedsięwzięcia wniósł kwotę 127 000 zł, z czego pozwany zwrócił mu 110 000 zł. Z zeznań powoda wynika wprost, iż kwota 110 000 zł została zwrócona powodowi. Z zeznań tych nie wynika, jak wskazuje apelacja, iż kwota 42 200 zł uiszczona przez pozwanego powodowi dotyczyła innej relacji prawnej, co do której powód zwrócił pozwanemu pokwitowanie. Co prawda, powód zeznając w dniu 9 lipca 2013 r. podał, iż pokwitował pozwanemu kwotę 42 000 zł, ale pokwitowanie zwrócił z powodu zwrotu kwoty. Zeznania te jednak za względu na swą ogólnikowość nie mogą stanowić wiarygodnej podstawy do odtworzenia wzajemnych relacji stron, które również w szcątkowy sposób przedstawiono w apelacji („Powód potwierdził wpłatę 110 000 zł, wskazując jednakże, iż z tej kwoty 42 200 zł zostało wpłacone na poczet kwoty nie objętej przedmiotem sporu, co do której to kwoty powód zwrócił pozwanemu pokwitowanie”). W efekcie więc powód nie zaprezentował Sądowi jakiegokolwiek obrazu wzajemnych relacji między stronami, które pozwoliłyby ocenić fakt istnienia innych zobowiązań finansowych, w tym i dotyczącej pokwitowanej kwoty 42 200 zł. Pozwany nie potwierdził takich okoliczności.

Tym niemniej apelacja powoda częściowo jest zasadna. Słusznie powód zarzuca Sądowi Rejonowemu, iż ten w sposób błędny przyjął termin wymagalności zasądzonej kwoty na dzień 26 lipca 2012 r. Pozwany otrzymał wezwanie do zapłaty z dnia 9 czerwca 2012 r., co potwierdza w piśmie z dnia 18 czerwca 2012 r. Skoro pozwany odmawia spełnienia żądanego świadczenia, to jego wymagalność następuje z dniem 19 czerwca 2012 r. Pozew zaś w niniejszej sprawie złożono w dniu 25 lutego 2013 r. (a nie w dniu 12 lutego 2013 r. jak podaje powód), to zgodnie z treścią art. 482 § 1 k.c. powód ma uprawnienie do domagania się z tym dniem odsetek od odsetek, co zostało niedostrzeżone przez Sąd Rejonowy.

Mając powyższe na uwadze w trybie art. 386 § 1 k.p.c. zmieniono zaskarżony wyrok w punktach I. i II. w ten sposób, że zasądzono od pozwanego B. Ś. na rzecz powoda P. G. kwotę 18.955,51 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwot: 17.400 złotych od dnia 12 lutego 2013 r. oraz od 1.555,51 złotych od dnia 26 lutego 2013 roku (skapitalizowane odsetki liczone za okres od 19 czerwca 2012 r. do dnia 25 lutego 2013 r., tj. faktycznego złożenia pozwu). Apelację powoda należało w pozostałej części oddalić, w tym i w zakresie kosztów postępowania pierwszoinstancyjnego opisanych w pkt III zaskarżonego, które w efekcie zostało wygrane przez powoda w nieznacznym zakresie.

II.

Apelacja pozwanego nie była zasadna i jako taka w oparciu o treść art. 385 k.p.c. podlegała oddaleniu.

Po pierwsze, opierała się ona na oczywistej omyłce pisarskiej wynikającej z treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku, iż pozwany zwrócił powodowi kwotę 45 315 zł, gdy tymczasem nie było sporu co do tego, iż zwrócona kwota to 35 315 zł, co wynika z sumowania pozycji w wyciągu rachunku bankowego powoda i co zostało przyznane przez pozwanego w treści jego zeznań.

Nadto, zeznanie E. Ś. dotycząc rozliczenia się stron nie zasługuje na wiarę, gdyż jest ono sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego. Mimo tego, iż postępowanie rozpoznawcze zostało ukształtowane w sposób korzystny dla pozwanego, tj. zeznawał on na kolejnej rozprawie, po upływie kilku miesięcy do zeznań powoda, to jednak nie potrafił wyjaśnić co legło o podstaw tego, że nie musiał zwracać powodowi kwoty 17 400 zł. Kwota taka nie należy do niskich, takich które w relacjach między ludźmi darzącymi się zaufaniem są pomijane. W tej kwestii również zeznania pozwanego nie mogą być uznane za wiarygodne.

Wobec faktu oddalenia apelacji powoda w przeważającej części, zaś apelacji pozwanego w całości należało na podstawie art. 100 k.p.c. znieść koszty postępowania apelacyjnego między stronami.

SSO Tomasz Szaj SSO Dorota Gamrat-Kubeczak SSO Zbigniew Ciechanowicz

Zarządzenia:

1. odnotować,
2. doręczyć pełn. powoda.
3. po nadejściu zwrotek akta zwrócić SR.

Dnia 22.11.2014 r.